

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 144/2026-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **ESGA, s. r. o.**, Kozia 25, Bratislava, IČO 48 085 022, zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu a uzneseniu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I, odboru kriminálnej polície, 3. oddelenia vyšetrovania ČVS: ORP-603/3-VYS-B1-2023 z 25. júna 2024, proti postupu a uzneseniu Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 1 Pn 738/23/1101-10 z 9. augusta 2024 a proti postupu a upovedomeniu Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. 1 Kn 821/24/1100-4 z 13. decembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 17 ods. 1 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie postupom a uznesením vyšetrovateľky okresného riaditeľstva ČVS: ORP-603/3-VYS-B1-2023 z 25. júna 2024, postupom a uznesením okresnej prokuratúry č. k. 1 Pn 738/23/1101-10 z 9. augusta 2024, ako aj postupom a upovedomením krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 821/24/1100-4 z 13. decembra 2024. Sťažovateľka sa zároveň domáha zrušenia jednotlivých napadnutých rozhodnutí a vrátenia veci na ďalšie konanie okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry, ako aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia spolu vo výške 9 000 eur (po 3 000 eur od každého z odporcov).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým uznesením vyšetrovateľky z 25. júna 2024 bolo podľa § 197 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku odmietnuté trestné oznámenie podané sťažovateľkou pre podozrenie zo spáchania trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a)

Trestného zákona (resp. iného trestného činu) a smerujúce proti neznámemu páchatel'ovi vystupujúcemu v mene obchodnej spoločnosti Consorticon Limited, No. 02943338, so sídlom Suite F. Ground Floor, Breakspear House, Breakspear Way, Hemel Hempstead, Herts. United Kingdom HP2 4TZ (t. č. Infinity Heritage Ltd. so sídlom Censeo House, 6 St. Peters Street, St. Albans, Hertfordshire, United Kingdom, All 3LF), ktorý na základe zmluvy uzatvorenej 30. apríla 2018 so sťažovateľkou neuhradil faktúry za služby projektového riadenia poskytované sťažovateľkou pre objednávateľa Raiffeisen Bank International AG, a to napriek tomu, že neznámy páchatel' prijal od objednávateľa finančné prostriedky určené na úhradu uvedených faktúr, pričom tieto finančné prostriedky použil na vlastné, dosiaľ nezistené účely, čím uviedol sťažovateľku do omylu a spôsobil jej neuhradením faktúr škodu vo výške minimálne 89 300 eur.

3. Proti tomuto uzneseniu vyšetrovateľky podala sťažovateľka sťažnosť, o ktorej okresná prokuratúra rozhodla napadnutým uznesením z 9. augusta 2024 tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ako nedôvodnú zamietla.

4. Právny zástupca sťažovateľky následne žiadosťou z 5. septembra 2024 podanou na základe príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní požiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky o preskúmanie zákonnosti napadnutého postupu a uznesenia okresnej prokuratúry z 9. augusta 2024. Generálna prokuratúra túto žiadosť z dôvodu príslušnosti postúpila krajskej prokuratúre, ktorá ju vybavila napadnutým upovedomením z 13. decembra 2024, ktorým právnomu zástupcovi sťažovateľky v podstatnom oznámila, že preskúmaním spisového materiálu zistila, že v predmetnej veci bol postup zvolený orgánmi činnými v trestnom konaní v plnom rozsahu opodstatnený a riadne odôvodnený, a preto predmetnú žiadosť považuje za nedôvodnú a túto odložila bez potreby prijatia prokurátorských opatrení.

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti v podstatnom v zásade opakuje argumentáciu uvedenú v sťažnosti, resp. v žiadosti podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019. Podľa jej názoru k porušeniu ňou označených práv došlo v dôsledku nesprávneho postupu vyšetrovateľky, okresnej prokuratúry a krajskej prokuratúry pri vybavovaní ňou podaného trestného oznámenia a naň nadväzujúcich podaní sťažovateľky (sťažnosť, žiadosť podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019), keďže podľa názoru sťažovateľky sa ňou označení porušovatelia jej práv náležite nevysporiadali s jej argumentáciou ako oznamovateľky podozrenia z naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu a náležite nepreverili podozrenia uvedené v jej trestnom oznámení.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľkou formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu jej neprípustnosti [§ 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde] a v časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

II.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a uznesením vyšetrovateľky:

8. Vo vzťahu k sťažovateľkou napadnutému postupu a uzneseniu vyšetrovateľky ústavný súd konštatuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci.

9. Sťažovateľka podala proti napadnutému postupu a uzneseniu vyšetrovateľky sťažnosť, o ktorej rozhodla okresná prokuratúra napadnutým uznesením. Sťažovateľka teda mala k dispozícii právny prostriedok na ochranu svojich základných práv (ktorý aj využila), o ktorom bola oprávnená rozhodnúť (a aj rozhodla) okresná prokuratúra.

10. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým postupom a uznesením vyšetrovateľky vyhodnotil ako neprípustnú a ako takú ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a uznesením okresnej prokuratúry:

11. Ako už bolo uvedené, právomoc ústavného súdu rozhodovať o ústavných sťažnostiach je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Koncepcia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje (§ 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Právomoc ústavného súdu rozhodovať o ústavných sťažnostiach teda predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú.

12. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že zákonnosť napadnutého postupu a uznesenia okresnej prokuratúry bola na základe žiadosti sťažovateľky predmetom prieskumu pred krajskou prokuratúrou, a to postupom podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019, pričom krajská prokuratúra túto žiadosť vybavila napadnutým upovedomením z 13. decembra 2024, ktorým predmetnú žiadosť vyhodnotila ako nedôvodnú.

13. Vychádzajúc z uvedeného, je pre rozhodnutie ústavného súdu podstatné, že napadnutý postup a uznesenie okresnej prokuratúry boli podrobené prieskumu zo strany krajskej prokuratúry. V súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde preto ústavný súd ústavnú sťažnosť aj v tejto časti vyhodnotil ako neprípustnú a ako takú ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

II.3. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry:

14. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

15. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou predovšetkým zdôrazňuje, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňované a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

16. Ústavný súd taktiež zdôrazňuje, že v rámci svojej judikatúry konštantne uvádza, že právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby na začatie trestného konania proti osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (porov. napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 398/09, III. ÚS 233/2010, IV. ÚS 423/09). Ústavný súd tiež vyslovil, že súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je ani právo jednotlivca, aby na základe jeho

trestného oznámenia bol orgán prokuratúry povinný podať obžalobu proti označeným osobám. Takéto základné právo nie je upravené ani v ústave, ani v Trestnom poriadku (porov. napr. I. ÚS 126/06, II. ÚS 526/2013, III. ÚS 16/06, IV. ÚS 17/09). Inak povedané, právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je možné vykladať tak, že by garantovalo úspech v konaní či zaručovalo právo na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa. Oznamovateľ vo všeobecnosti, ale ani oznamovateľ, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá preto ústavou zaručené základné právo, aby na podklade jeho trestného oznámenia bolo určité konanie kvalifikované ako trestný čin a vznesené obvinenie konkrétnej osobe. Posúdenie, či je dôvod na začatie trestného stíhania alebo je potrebné prijať iné rozhodnutie v trestnom konaní, je vo výlučnej právomoci orgánov činných v trestnom konaní (napr. IV. ÚS 180/09, III. ÚS 46/2011).

17. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd vo všeobecnej rovine pripomína, že upovedomenie patrí k procesným úkonom orgánov činných v trestnom konaní, resp. súdu. Spravidla je reakciou na žiadosť, návrh, podnet alebo iné podanie subjektu trestného konania odlišného od orgánu činného v trestnom konaní. Ak argumenty podávateľa nemožno akceptovať, v upovedomení sa uvedú dôvody, ktoré bránia prijať ním požadované opatrenia. Pokiaľ ide o náležitosti upovedomenia, Trestný poriadok ich nepredpisuje. Samotný obsah a rozsah upovedomenia je tak ponechaný na úvahe jeho spracovateľa. Napriek tomu musí mať upovedomenie orgánov činných v trestnom konaní takú kvalitu, ktorá zodpovedá povahe procesného úkonu, ktorého sa dotýka, obsahu podania podávateľa a osobitostiam trestného konania, najmä jeho štádiu, v ktorom sa poskytuje. Na inštitút upovedomenia pritom nemožno klásť rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu, resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) kladené na odôvodnenia právoplatných, najmä súdnych rozhodnutí (IV. ÚS 534/2012, III. ÚS 384/2015, I. ÚS 434/2022, IV. ÚS 524/2023).

18. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry.

19. Krajská prokuratúra v napadnutom upovedomení v podstatnom uviedla, že nezistila pochybenie v postupe konajúcej vyšetrovateľky a okresnej prokuratúry pri vybavovaní predmetnej veci, ktoré by odôvodňovali prijatie akýchkoľvek opatrení k náprave zo strany krajskej prokuratúry. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania sa krajská prokuratúra stotožnila s právnym názorom okresnej prokuratúry, že v danom prípade zistené skutočnosti neodôvodňujú začatie trestného stíhania, keďže skutok nenaplnil zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu. V súvislosti s predmetom trestného oznámenia krajská prokuratúra konštatovala, že nesplnenie zmluvného záväzku nezakladá automaticky podozrenie z trestného činu. Krajská prokuratúra poukázala na to, že v danom prípade došlo k neuhradeniu pohľadávok sťažovateľky, čo však nemožno označiť samo osebe za podvod, ale ide o porušenie zmluvného záväzku medzi dvoma podnikateľskými subjektmi, ktoré je namieste riešiť pomocou inštitútov civilného konania. V podrobnostiach krajská prokuratúra poukázala na odôvodnenie napadnutého druhostupňového uznesenia okresnej prokuratúry, s ktorým sa stotožnila.

20. Pretože krajská prokuratúra sa v napadnutom upovedomení stotožnila s napadnutým druhostupňovým uznesením okresnej prokuratúry, ústavný súd sa aj s týmto uznesením náležite oboznámil.

21. Okresná prokuratúra v napadnutom druhostupňovom uznesení zhrnula, že vyšetrovatel'ka napadnuté prvostupňové uznesenie odôvodnila v podstate tým, že neuhradenie finančného plnenia sťažovateľke nemôže samo osebe predstavovať deklarovanie nepravdy a byť posudzované za prostriedok spôsobilý na uvedenie do omylu. Uvedením do omylu možno chápať konanie, ktorým sú predstierané okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom veci, avšak skutočnosť, že britská spoločnosť Consorticon Limited finančný záväzok dosiaľ nevyplatila, a teda nesplnila si svoj zmluvný záväzok, nepreukazuje, že toho, voči komu tento záväzok mala, t. j. sťažovateľku, uviedla uvedená spoločnosť do omylu, aby sa na škodu cudzieho majetku obohatila tak, ako to vyžaduje § 221 Trestného zákona, pričom podľa názoru vyšetrovatel'ky ani v čase uzatvorenia zmluvného záväzku, t. j. od začiatku inkriminovaného konania, nič nenasvedčovalo tomu, že by uvedená spoločnosť mala úmysel sťažovateľku uviesť do omylu, keďže spočiatku svoje záväzky plnila. Podľa názoru vyšetrovatel'ky v danom prípade ide výlučne o právny spor v oblasti súkromného práva. Okresná prokuratúra sa v napadnutom druhostupňovom uznesení s týmito závermi napadnutého prvostupňového uznesenia vyšetrovatel'ky stotožnila.

22. Nadväzujúc na uvedené, okresná prokuratúra po preskúmaní vyšetrovacieho spisu konštatovala, že na počiatku trvania predmetného zmluvného vzťahu spolupráca fungovala, pričom sťažovateľka za poskytnuté plnenie dostávala dohodnutú odplatu. Následne však došlo prvotne k omeškaniu s úhradou jednotlivých faktúr a potom až k úplnému ukončeniu akýchkoľvek úhrad zo strany odberateľa Consorticon Limited, o čom bol do vyšetrovacieho spisu zabezpečený prehľad pohľadávok (naposledy bola vykonaná úhrada 20. februára 2020 vo výške 7 650 eur, ktorá predstavovala čiastočnú úhradu faktúry číslo 19/0010 vo výške 12 950 eur pôvodne splatnej 24. augusta 2019, žiadne z následných pohľadávok sťažovateľky už neboli uhradené). Sťažovateľka si svoju kumulatívnu pohľadávku riadne uplatnila v súdnom konaní, v dôsledku čoho disponuje právoplatným rozhodnutím Obchodného súdu vo Viedni v podobe kontumačného rozsudku (sp. zn. 41 Cg 57/20w-35 z 26. mája 2021), ktorý znie na pohľadávku vo výške 92 284,81 eur s príslušenstvom. Okresná prokuratúra ďalej poukázala na to, že pokiaľ ide o insolvenčné konanie v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, ktoré bolo vedené na majetok spoločnosti Consorticon Limited, tak bol najmä prostredníctvom samotnej sťažovateľky zabezpečený prehľad jednotlivých prihlásených veriteľov s výškou ich pohľadávok, a to spolu so správou či s návrhom dobrovoľnej dohody o reštrukturalizácii Ronana Duffyho ako vybraného správcu konajúceho v mene McCambridge Duffy LLP.

23. Podľa názoru okresnej prokuratúry zistené skutočnosti nepreukazujú spáchanie trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona a ani akéhokoľvek iného trestného činu taxatívne upraveného v osobitnej časti Trestného zákona. V tejto súvislosti okresná prokuratúra uviedla, že zo zistených skutočností vyplýva, že odberateľ (spoločnosť Consorticon Limited) síce od 20. februára 2020 neuhradil sťažovateľke žiadne plnenia, a to aj napriek tomu, že od konečného odberateľa (Raiffeisen Bank International AG) prijal odplatu za oznamovateľom vykonané plnenia, a teda odberateľ preukázateľne disponoval finančnými prostriedkami na úhradu v prospech sťažovateľky, avšak uvedené predstavuje len porušenie zmluvného záväzku spoločnosti Consorticon Limited. Podľa okresnej prokuratúry je teda nedostatok objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona potrebné odvodzovať predovšetkým z predchádzajúceho konania spoločnosti Consorticon Limited a jej predstaviteľov, pri ktorom boli počas predchádzajúceho trvania zmluvného vzťahu so sťažovateľkou riadne

uhrádzané jednotlivé pohľadávky sťažovateľky, čo súčasne preukazuje aj absenciu úmyselného zavinenia zo strany označenej spoločnosti a jej predstaviteľov pri možnom uvádzaní do omylu sťažovateľky. Neuhradenie splatných pohľadávok sťažovateľky (ktorých oprávnenosť bola preukázaná predovšetkým vyjadrením Raiffeisen Bank International AG získaným prostredníctvom právnej pomoci) nedošlo bez ďalšieho k spáchaniu trestného činu podvodu, na čom nič nemení ani skutočnosť, že spoločnosť Consorticon Limited prijala za služby a práce vykonané sťažovateľkou odplatu od konečného odberateľa, pretože nie každé protiprávne konanie (v tomto prípade protiprávne konanie spočívajúce v neuhradení splatných záväzkov a s tým spojenom porušení zmluvných záväzkov) je bez ďalšieho trestným činom. Podľa názoru okresnej prokuratúry tak opísané konanie nenapĺňa skutkovú podstatu trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona po objektívnej stránke skutkovej podstaty, ako ani po subjektívnej stránke skutkovej podstaty.

24. Pokiaľ ide o podozrenie zo spáchania trestných činov na úkor veriteľa podľa § 239 a § 240 Trestného zákona, okresná prokuratúra v napadnutom uznesení uviedla, že z trestného oznámenia sťažovateľky a ani z jeho doplnenia nevyplývajú žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by dostatočne nasvedčovali tomuto podozreniu. Sťažovateľka síce uviedla rozdiely vo výškach pohľadávok, ktoré si jednotliví veritelia prihlásili do reštrukturalizačného konania vedeného v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, avšak tieto rozdiely majú vyplývať len z účtovníctva jednotlivých spoločností. V tejto súvislosti okresná prokuratúra konštatovala, že účtovný a skutočný stav veci by sa síce mali vždy zhodovať, avšak ani v prípade nesprávneho vedenia účtovníctva nie je možné dospieť automaticky bez ďalšieho k posúdeniu, že pohľadávka či iný záväzok alebo majetok neexistujú len v dôsledku ich účtovnej neexistencie. Podľa názoru okresnej prokuratúry teda napriek rozdielnym výškam pohľadávok niektorých veriteľov spoločnosti Consorticon Limited (na ktoré opakovane poukazovala sťažovateľka vo svojich podaniach a vo svojej výpovedi z 30. augusta 2023) nie je možné prijať dostatočne odôvodnený záver o podozrení zo spáchania trestného činu. Navyše, pripúšťajúc absenciu konkrétnych poznatkov o priebehu insolvenčného konania v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, avšak vychádzajúc zo vzájomnej príbuznosti jednotlivých právnych poriadkov v európskom priestore, okresná prokuratúra konštatovala, že v zmieňovanom insolvenčnom konaní pravdepodobne existujú právne nástroje, ktoré jednak oprávňujú správcu spochybňovať (či popierať) veriteľmi uplatnené pohľadávky a zároveň oprávňujú aj veriteľov na uplatnenie účinných právnych nástrojov súdnej ochrany. Tieto prípadné rozpory bolo preto potrebné primárne uplatňovať v tomto (insolvenčnom, pozn.) konaní, a nie prostredníctvom trestného práva, ktoré predstavuje prostriedok tzv. *ultima ratio* ochrany, a to aj s poukazom na aplikáciu materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona pri prečinoch, ktorými sú vo svojich všetkých skutkových podstatách od účinnosti ostatnej novely Trestného zákona aj trestné činy poškodzovania veriteľa podľa § 239 Trestného zákona a zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 Trestného zákona.

25. Nadväzujúc na uvedené, okresná prokuratúra v napadnutom uznesení konštatovala, že pre prípadné začatie trestného stíhania v danej veci by sa museli do skutkovej vety uznesenia o začatí trestného stíhania namodelovať domnienky sťažovateľky, teda musela by sa skutková veta vymyslieť tak, aby zodpovedala (aspoň teoreticky) skutkovej podstate trestného činu, a následne by sa takto vymyslenej skutkovej vete prispôbovalo dokazovanie. Takýto procesný postup by však bol absolútne nezákonný. Podľa názoru okresnej prokuratúry v danej veci ide celkom

nepochybne o oblasť súkromného práva v podobe neuhradenia zmluvného záväzku sťažovateľky zo strany jej dlžníka a následné vymáhanie splnenia tejto povinnosti súdnou cestou, t. j. podaním príslušnej civilnej žaloby. Nie je teda možné a ani vhodné, aby orgány činné v trestnom konaní do takýchto súkromnoprávnych sporov vstupovali, a tým ich kriminalizovali.

26. V zmysle judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 136/2024, II. ÚS 429/2024) je prípustné, ak sa nadriadený orgán stotožní s dôvodmi uvedenými v individuálnom právnom akte inštančne subordinovanej verejnomocenskej štruktúry a v podrobnostiach na nich odkáže. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry, ktoré posudzoval vo vzájomnej súvislosti s napadnutým uznesením okresnej prokuratúry (m. m. III. ÚS 397/2023), ústavný súd zistil, že orgány činné v trestnom konaní venovali podaniam sťažovateľky primeranú pozornosť, nezasiahli negatívne do podstaty jej práva na inú právnu ochranu, nezmarili jeho zmysel, a preto ho ani nemohli porušiť. Ústavný súd v uvedených nosných záveroch nezistil známky sťažovateľkou tvrdenej arbitrárnosti odôvodnenia, pretože ním nedošlo k odmietnutiu uplatnenia zákonom priznaných právomocí bez uvedenia konkrétneho dôvodu či k prijatiu neudržateľného záveru, ktorý by zjavne nevyplýval zo spisu.

27. Inak povedané, ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého upovedomenia krajskej prokuratúry (v spojení s napadnutým druhostupňovým uznesením okresnej prokuratúry, pozn.) konštatuje, že ho nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, pričom právne závery vyslovené krajskou prokuratúrou v napadnutom upovedomení je nutné považovať za výraz autonómneho prokurátorského rozhodovania, do ktorého ústavný súd nie je oprávnený v tomto prípade zasahovať. Krajská prokuratúra sa žiadosťou sťažovateľky podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 riadne zaoberala a svoje rozhodnutie (v spojení s napadnutým druhostupňovým uznesením okresnej prokuratúry, pozn.) dostatočne a logicky odôvodnila, pričom ho založila na racionálnom a ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bol ustálený dôvod nevyhovenia žiadosti sťažovateľky. Ústavný súd preto napadnutý postup a upovedomenie krajskej prokuratúry považuje za legitímne a právne akceptovateľné. Krajská prokuratúra konala v medziach svojej právomoci, preskúmala podstatu argumentov sťažovateľky a (v spojení s napadnutým druhostupňovým uznesením okresnej prokuratúry, pozn.) predostrela svoje argumenty, ktoré ju viedli k záveru o nenaplnení znakov skutkovej podstaty predmetného trestného činu. Jej závery sa nejavia ako svojvoľné a neudržateľné, v dôsledku čoho ich teda nemožno považovať za arbitrárne. V tejto súvislosti ústavný súd akcentuje, že mu neprináleží hodnotiť a „vážiť“ jednotlivé argumenty s cieľom skúmať ich primeranosť – dôvodnosť, resp. to, či sú alebo nie sú postačujúce na záver o nevyvodení trestnoprávnej zodpovednosti.

28. S prihliadnutím na obsah ústavnej sťažnosti sťažovateľky ústavný súd dospel k záveru, že orgány činné v trestnom konaní sa trestným oznámením, sťažnosťou, ako aj žiadosťou sťažovateľky riadne zaoberali, ústavne akceptovateľným spôsobom zodpovedali všetky právne a skutkovo relevantné otázky. Na rozdiel od sťažovateľky ústavný súd nepovažuje ich závery ani za zjavne neodôvodnené. V tomto prípade ide zo strany sťažovateľky nanajvýš o bežnú polemiku so skutkovými a s právnymi závermi orgánov činných v trestnom konaní bez založenia pozitívnej ústavnoprávnej relevancie. Ani v súvislosti s interpretáciou a aplikáciou prípadnej právnej kvalifikácie predmetných skutkov, ani v procesnom postupe orgánov prípravného konania ústavný súd nezistil pochybenie signalizujúce neprípustný zásah do základného práva sťažovateľky.

29. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd pripomína, že v prípade, ak nie sú dané žiadne skutočnosti, ktoré by zakladali podozrenie o tom, že bol spáchaný trestný čin (t. j. také skutočnosti vôbec nevyplývajú z trestného oznámenia), policajt nie je povinný a ani oprávnený prešetrovať prostriedkami trestného práva veci, z ktorých takéto podozrenie nevyplýva. Orgán činný v trestnom konaní teda nie je oprávnený začať v takomto prípade trestné stíhanie, pretože v uznesení o začatí trestného stíhania by musel najskôr vytvoriť všeobecnú skutkovú vetu pozostávajúcu v podstate len z citácie domnienok oznamovateľa a následne takto vytvorenej skutkovej vete prispôbovať dokazovanie. Inak povedané, začať trestné stíhanie vo veci nie je možné, ak sa skutok rysuje len v nejasných obrysoch založených len na domnienkach oznamovateľa.

30. Ústavný súd zároveň súhlasí s názorom konajúcich orgánov činných v trestnom konaní, že trestným postihom nemožno nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví. Len samotná skutočnosť, že určité konanie nezakladá skutkovú podstatu verejnoprávneho deliktu, sa nemôže upínať na porušenie ľudskoprávneho imperatívu efektívneho vyšetovania. Pokiaľ orgány činné v trestnom konaní nadobudli rozumné a dôvodné presvedčenie o tom, že vec nemožno riešiť prostriedkami trestného práva, pretože konanie fyzických osôb nezakladá podozrenie zo spáchania trestného činu, úvahy o absencii vážneho záujmu orgánov prokuratúry zaoberať sa vecou s poukazom na subsidiárnu rolu trestného práva v systéme právnej regulácie sú vecne neopodstatnené. Opačný prístup dovedený do absurdity by mohol vo svojom výsledku ústiť k porušeniu zásady „niet trestného činu bez zákona (*nullum crimen sine lege*)“ (I. ÚS 149/2025).

31. Ústavný súd už aj v minulosti (II. ÚS 120/2018) pripomenul, že základné práva a slobody sú v prvom rade ochranou jednotlivcov pred zásahmi zo strany štátnej moci. Trestné právo je formou štátnej represie. Ústavný súd chráni jednotlivcov pred represiou moci, a tak nemôže povzbudzovať represiu moci proti iným jednotlivcom. S istým nadnesením možno povedať, že ústavný súd páchatel'ov „prepúšťa“, ale „nezatvára“ ich (II. ÚS 73/2021).

32. Skutočnosť, že trestné oznámenie sťažovateľky, následná sťažnosť a žiadosť sťažovateľky podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 neboli vyhodnotené v súlade s predstavou sťažovateľky, nie je relevantným dôvodom na konštatovanie porušenia jej označených práv. Názor sťažovateľky odlišný od toho, ktorý v tejto veci zaujala krajská prokuratúra, nemôže viesť k záveru, že napadnuté upovedomenie je z ústavného hľadiska neakceptovateľné, prípadne neudržateľné a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajskej prokuratúry svojím vlastným (III. ÚS 459/2021, II. ÚS 204/2025). Závery krajskej prokuratúry (v spojení s odôvodnením napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry) ústavný súd považuje za vyhovujúce požiadavkám, ktoré čl. 46 ods. 1 ústavy kladie na typ aktuálne preskúmaného konania a rozhodnutia (upovedomenia), a teda za ústavne akceptovateľné. Nadväzujúc na uvedené, ústavný súd opätovne pripomína, že na inštitút upovedomenia nemožno klávať rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle judikatúry ústavného súdu (resp. judikatúry ESLP) kladené na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (I. ÚS 147/2022, I. ÚS 402/2022).

33. Ústavnému súdu je zrejmé, že sťažovateľka vyjadruje nespokojnosť s tým, ako sa orgány činné v trestnom konaní vysporiadali s jej trestným oznámením, preto opätovne pripomína, že z ústavy, ako ani z dohovoru nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní. Ak orgány činné v trestnom konaní, resp. súd po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom

trestného oznámenia sťažovateľky, nemohli porušiť jej zákonom ani ústavou chránené práva. Nikto totiž nemá právny nárok a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Ústavný súd už konštatoval, že skutok (alebo určitý dej, ktorý sa odohral) sa nestáva trestným činom len preto, lebo ho za trestný čin označí oznamovateľ.

34. Ústavný súd už opakovane vyslovil, že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych hmotných práv oznamovateľ'a trestného činu (sťažovateľky). Jednotlivec, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, zároveň nemá ani ústavou alebo dohovorom zaručené právo dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili ním prezentovaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

35. V súlade s judikatúrou ESĽP pritom zároveň platí, že ústavný súd považuje povinnosť efektívneho vyšetrenia za súčasť práva na život, zákazu zlého zaobchádzania (zákaz mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania), zákazu otroctva a nútenej práce, resp. práva na súkromie (porov. II. ÚS 182/2017, body 13 a 14), avšak sťažovateľkina vec svojím skutkovým a právnym charakterom nespadá pod žiadne z uvedených základných práv, pričom ani samotná sťažovateľka porušenie týchto základných práv napadnutým upovedomením nenamieta.

36. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že napadnutý postup a upovedomenie krajskej prokuratúry nesignalizujú možnosť porušenia označených práv sťažovateľky, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľkou napadnutým postupom a upovedomením krajskej prokuratúry na jednej strane a obsahom sťažovateľkou označených práv na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti v rámci predbežného prerokovania odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

37. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. marca 2026

Peter Molnár
predseda senátu